

DE KAPELLETJESROUTE VAN BERLARE

WEGBESCHRIJVING & ZOEKVRAGEN (35KM)

Het leven op het platteland was vroeger een leven van bidden en werken. Getuige daarvan zijn de duizenden veldkapelletjes, kruisbeelden en Calvariebergen. De kapellen 'op den buiten' waren nauw verbonden met het leven van elke dag: ze luisterden naar de kleine miseries van de mensen, ze brachten verlichting in hun kwalen en die van hun dieren en ze deelden mee in de vreugde van de bevolking. Ze waren de weerspiegeling van een heel mensenleven.

Vandaag telt Berlare nog talrijke kapelletjes. Al fietsend ontdek je een groot deel dankzij deze fietsroute van VVV Donkmeer, verder uitgewerkt tot zoektocht door IOED Schelde-Durme. Bij elk kapelletje is er een opdracht of –zoekvraag voorzien!

We starten de fietsroute op het Kapelleplein aan de **Bareldonkkapel.**

Neem een kijkje binnen en bezoek ook de beeweg rondom. Sommigen vermoeden dat er een bekend schilderij verstopt zit in deze kapel. Het heeft te maken met de bekendste kunstroof in ons land. Ken je de naam van het paneel?

We rijden de Oude Dreef in om dan links de Bareldonkdreef in te fietsen. Halfweg de dreef slaan we linksaf in een verharde weg waar we op het einde naar rechts gaan. Na enkele honderden meters slaan we weer linksaf en dan onmiddellijk naar rechts om weer de eerste weg links in te slaan en zo via de Gratiebossenstraat Kamershoek te bereiken. De Gratiebossen waren vooral in de 17de en 18de eeuw berucht omwille van de roversbenden (o.a. Bende van Jan Praet) die er zich schuil hielden. Als we op de weg Kamershoek komen, gaan we rechtsaf richting Berlare. Rechtover links de weg naar Avermaet staat een kapel voor **Heilige Cornelis.**

In de landelijke oude wijk, naast het Broek is deze kapel voor Sint Cornelius gesitueerd. Hij is de patroonheilige voor het vee, landbouwers en huisdieren. Maar zijn voorspraak wordt ook ingeroepen voor verlamming en andere ziekten zoals -wat ze in de middeleeuwen- de Sint-Corneli(u)ziekte noemden. Weet jij wat dit is? In de volksmond zegt men ook 'de vallende ziekte'.

We rijden verder richting Berlare en in de hoek Schuitje-Damweg treffen we de kapel van de **Heilige Moeder Anna** aan.

Deze Sint-Annakapel werd gebouwd rond 1860 maar verving een oudere kapel op deze plaats. Bij de renovatie werd bovenaan in de voorgevel iets belangrijk weggelaten. Kan je raden wat?

We rijden nog steeds richting Berlare waar we aan café 't Half Maantje de Koolstraat links afslaan om een beetje verder de Schuurputstraat in te rijden. Zo komen we op de Hogeweg waar we rechts voor ons de **kapel Onze-Lieve-Vrouw ten Hemel Opgenomen** zien.

In 1983 werd een bestaande processiekapel gelegen ter hoogte van nummer 20 B en gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw gesloopt. Deze nieuwe kapel dateert pas van 1984 en werd door de buurtbewoners gebouwd naar model van de kleine kapellen van een ommegang van de Zeven Weeën van Onze-Lieve-Vrouw uit een andere gemeente in de buurt. Ken jij die andere gemeente met haar sterke Mariadevotie? Tip! Deze gemeente stond vroeger ook bekend om haar groeves voor kalk-zandsteen.

We blijven nu de Hogeweg volgen richting Dorp. Dan komen we op onze rechterkant aan het Wegelken. We gaan daar in en rijden iets verderop de Gaver in. We rijden in de tweede straat links. Op de hoek met Cleylandt staat **kapel van de Heilige Antonius van Padua** verscholen achter een haag.

Tel het aantal bakstenen in het bovenste deel van de lijst rondom de deur. Hoeveel zijn het er?

Ga daar rechts Cleylandt in, ga meteen weer links. Sla links de Dijkweg in en ga dan rechts op Kerkveld en ga de eerste links in. In de Fred De Bruynestraat ga je rechts en sla je na nr.41 de veldwegel in. Ga

voorbij de Sporthal in de Kerkwegel. Als we op het Dorp komen staat de Sint-Martinuskerk voor ons. We slaan rechtsaf en rijden richting Sluis. Achter het kasteel slaan we linksaf zodat we op het Warandeplein komen. Hier staat de **kapel voor Heilige Rochus**. Wanneer de processie uitgaat, wordt de Heilige Agatha (die vroeger in de kapel van Janssens fabriek stond) erbij geplaatst.

Kijk binnen! Wat staat er op het altaarkleedje?

We slaan nu links na het kerkhof af en rijden tot de tweede straat links, de Bollewerkstraat. Hier slaan we opnieuw linksaf. Zo komen we op het Sint-Annaplein. Op het plein vinden we uiteraard de **kapel ter ere van Moeder Anna**.

De in 1910 gebouwde Sint-Annakapel vervangt de nabij gelegen vroegere Vennekapel die er zeker al in de 16de eeuw stond. Er is ook sprake van een legende. Na een overstroming zou er op mysterieuze wijze een voorwerp gevonden zijn op de plaats waar de laatmiddeleeuwse Vennekapel nadien werd gebouwd. Kan jij raden welk voorwerp dit was? Tip! Misschien staat een copij nog in de kapel!

We nemen nu de middelste van de drie straten die we voor ons zien: de A. De Grauwelaan. Steek het eerste kruispunt over en enkele meters verder zien we op de linkerkant een kapel toegewijd aan **Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand**.

Wat is de eerste regel van de inscriptie op de linkerzijgevel?

We rijden nu verder en steken het volgende kruispunt over. We komen dan in de Overheet. Sla daar de eerste straat rechts in: de Pastoor Christiaensstraat. Wanneer we helemaal op het einde komen, zien we in een gevel op de hoek van deze straat met de Brugstraat een kapel ingewerkt voor de **Heilige Lucia**.

Kijk eens door het raam. Hoeveel heiligenbeelden tel je?

Steek nu de drukke baan over en rijd de Sarosstraat in. De tweede straat rechts aangehouden (Neringenstraat) komen we aan de Leopolddreef. Daar slaan we rechtsaf. Nu rijden we tot de derde

straat rechts en komen zo in de Bergstraat. Op het einde van deze straat vinden we rechts de **kapel Onze-Lieve-Vrouw ter Heide**.

Welk kleur heeft deze kapel binnenin?

Wanneer we nu met de rug naar de kapel staan zien we links een samenloop van twee straten. Hier nemen we de rechtse straat, de Heidekasteeldreef en rijden terug richting Leopolddreef. Wanneer we die bereiken, rijden we weer naar rechts. We rijden nu langsheen het Stampkot tot aan de Gemeenschapsschool. Daar rijden we links de Galgenbergstraat in. Helemaal op het einde staat de **Sint-Jobskapel**.

Twee taxussen sieren de kapel. Niet zonder reden, want deze bomen hebben een symbolische betekenis. Ze werden daarom ook vaak op kerkhoven geplant. Wat is hun betekenis in de christelijke symboliek?

We rijden rechts de Sint-Jobstraat in tot aan de Hoogstraat, hier draaien we linksaf om enkele

meters verder rechts een geasfalteerde weg in te slaan waar we op het einde rechts afslaan. We volgen nu de Turfputstraat tot aan de dreef rechts die naar het kasteel van Berlare leidt. Op het einde van de dreef slaan we linksaf in het Bakkerstraatje om op het einde opnieuw linksaf te slaan in de Kruyenberg. We slaan bij de eerste straat rechts en komen zo aan het kapelletje toegewijd aan **Sint-Jozef**. Hier slaan we opnieuw linksaf in de Turfputstraat om via het Sluis voorbij het waterzuiveringsstation richting Uitbergen te rijden.

We blijven de weg volgen tot aan het kasteel van Uitbergen. Hier slaan we rechtsaf en komen in Moleneinde waar links de kapel van **Sint-Rochus** staat.

De neogotische wegkapel werd gebouwd door graaf Victor van den Steen de Jehay, sinds 1861 burgemeester en eigenaar van het kasteel van Uitbergen. Volgens de overlevering werd de kapel door de kasteelheer opgericht uit dank voor de genezing van zijn dochter en toegewijd aan de pestheilige Sint-Rochus. Wanneer werd deze kapel hier gebouwd?

We rijden altijd maar rechtdoor tot we in de Veerstraat komen om zo naar Overmere te rijden via de Molenstraat. Reeds met de kerk van Overmere in het zicht slaan we linksaf in de Kasteelwegel waar we onmiddellijk rechts in het Boerenkrijgpark de in 2010 verplaatste kapel zien voor **Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes**.

De oorspronkelijke wegkapel was opgericht door advocaat Casimir De Geyter, eigenaar van het nabijgelegen Groot Huys, in 1841, het geboortjaar van Casimirs dochter Fanny. Herken je waar ze ooit stond (foto)? Neem een foto van die plek.

We rijden verder door de Kasteelwegel waar we op het einde bijna op **de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van zeven weeën** rijden.

De kapel van Marie Zeven Weeën of Smarten telt zeven staties die uitgebeeld worden in natuurstenen reliëfs in de gevel. Vooraan de kapel zie je een gleuf naast de deur. Waarvoor diende die?

We rijden naar rechts de Dreefwegel door tot aan de drukke Baron Tibbautstraat die we oversteken en links volgen richting Kalken. Op het grondgebied Kalken slaan we de eerste straat rechts af. Dat is de Bontinckstraat die we altijd naar rechts blijven volgen tot aan de **kapel Maria Moeder van Gods raad**.

Boven de deur zie je een gemetselde cirkel in donkeren baksteen. Dat wordt een 'blinde oculus' genoemd. Hoeveel stenen telt het figuur in de oculus?

Hier rijden we rechtdoor de Bontinckstraat tot aan de eerste straat rechts waar we afslaan en als we

dan de weg blijven volgen tussen akkers en velden ontdekken we links het in 2010 nieuw opgetrokken **Boerinnenkapelletje**.

Welke bomen zie je voor en achter de boom?

We zetten onze weg verder en komen via het Popaertstraatje aan de Kerkstraat waar we rechts afslaan en op het fietspad rechtdoor fietsen tot de we de kerk zien. Ter hoogte van de Loereveldstraat steken we op de drempel de straat over en rijden de Begoniastraat in waar we op het einde rechts afslaan in de Schoolstraat. Rechtover de gemeenteschool staat de **kapel voor Sint-Jozef**.

Deze prachtige art deco kapel werd in 1933 gebouwd voor de Heilige Jozef. Deze heilige wordt hier traditioneel afgebeeld met twee attributen die zijn uitverkorenheid als bruidegom voor Maria symboliseren. Kan je ze terugvinden op de kapel?

We rijden nu terug en slaan rechtsaf in de Kloosterlandstraat om in de Lindestraat te komen

waar we links afslaan en de eerste straat rechts gaan.

Hier rijden we de Bayaerdstraat door tot in de Mosseveldstraat, daar gaan we rechts en steken de Dendermondse Steenweg over om in de Meersstraat aan te komen. In de bocht vind je in een oude eik met de restanten van een **kleine boomkapel**. Zie jij ze ook?

Ga verder in Meersstraat tot in de Brielstraat. Ga langs het water van het Donkmeer tot in de Donklaan. Ga even links tot aan het rondpunt. Daar staat de **Klappelkapel** toegewijd aan Sint-Catherina.

Keer terug in de Donklaan en ga voorbij het meer. We slaan links af in de Zandstraat. In het begin van deze straat staat de **kapel voor Sint-Benedickt**. We rijden door de Zandstraat en slaan de eerste straat rechtsaf (Olmendreef) en op het einde draaien we linksaf in de Schriekenstraat om dan de eerste straat rechts in te rijden. Dit is de Kapellebergstraat die ons terugbrengt aan de Bareldonkkapel waar we gestart zijn.

Naar verluidt gebouwd in de jaren 1930. Benedictus (ca.480 – 550) wordt beschouwd als de stichter en 'vader van het westers monnikendom'. Vandaag kennen wij de monniken vaak dankzij hun trappistenbier'. Die

term mag alleen gebruikt worden voor bier gebrouwen worden door Trappistenmonniken in hun klooster. Van alle Belgische bieren zijn er maar zes die de naam Trappist mogen dragen. Ken jij een trappist noemen?

Antwoord 1:

.....

Antwoord 2:

.....

Antwoord 3:

.....

Antwoord 4:

.....

Antwoord 5:

.....

Antwoord 6:

.....

Antwoord 7:

.....

Antwoord 8:

.....

Antwoord 9:

.....

Antwoord

10:.....

Antwoord

11:.....

Antwoord

12:.....

Antwoord

13:.....

Antwoord

14:.....

Antwoord

15:.....

Antwoord

16:.....

Antwoord

17:.....

Met het project 'de kapellekesgangers' wil IOED Schelde-Durme kapeleigenaars en – beheerders een hart onder de riem steken, maar ook dit kleine erfgoed onder de aandacht brengen bij het grote publiek. De hele zomer lang verzamelen we bestaande kapelletjesroutes, wandelingen en fietstochten en delen die dan graag met jullie. Bestaande initiatieven en routes proberen we ook een duwtje in de rug te geven door ze digitaal te ontsluiten via bijvoorbeeld routeyou en de erfgoedapp of een fotozoektocht te organiseren. Zo maken we van deze zomer ook een zomer vol erfgoed!

Ontdek alle kapelactiviteiten op
www.ioedscheldedurme.be

V.U./ Jan De Graef, voorzitter IOED Schelde-Durme, Markt 1 9230 Wetteren

